

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1436/2017
05.07.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранко Крстајић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Милош Цвијић, адвокат из ..., ради измене начина одржавања личних односа, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 101/17 од 08.03.2017. године, у седници одржаној 05.07.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 101/17 од 08.03.2017. године, као и захтеви странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П2 985/15 од 30.11.2016. године, измењен је модел одржавања личних односа одређен пресудом Основног суда у Суботици П2 193/13 од 23.04.2013. године тако што је одређено да ће се виђање тужиоца и мал. ВВ одвијати у целости у домаћинству оца и то током прва два месеца реуспостављеног виђања извршавањем ове пресуде сваког другог викенда на дан недеље почев од 10,00 - 18,00 часова, током наредна три месеца сваког другог викенда почев од суботе у 10,00 часова до недеље у 18,00 часова до истека важења рачунања тзв. зимског времена, односно до недеље у 19,00 часова од почетка важења рачунања тзв. летњег времена, а након тога убудуће сваког другог викенда почев од петка у 17,00 часова до недеље у 17,00 часова, надаље почев од календарске 2017. године током летњег распуста 15 дана у континуитету почев од 01.-15.08. и почев од краја календарске 2017. године током прве или друге половине зимског распуста, према постигнутом договору родитеља, до истека прве године трајања виђања извршавањем ове пресуде током државних празника, Нове године и 1. маја и верских празника, Божића и Ускрса, током првог дана наведених верских празника и током другог дана наведених државних празника, потом до истека друге године трајања виђања извршавањем ове пресуде током другог дана наведених верских празника и током првог дана наведених државних празника, а убудуће наизменично према опредељеном моделу, све почев од 10,00 до 19,00 часова у дане виђања празницима, с тим да ће отац преузимати мал. дете на адреси мајке и враћати га по истеку виђања на адресу мајке, док је у

преосталом делу наведена пресуда остала неизмењена. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 183.550,00 динара, са законском затезном каматом почев од правноснажности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 101/17 од 08.03.2017. године, жалба тужене је делимично усвојена, а делимично одбијена и првостепена пресуда укинута у делу којим је измењен модел одржавања личних односа утврђен пресудом Основног суда у Суботици П2 193/13 од 23.04.2013. године, тако што је одређено да ће се лични односи између тужиоца и мал. ВВ одвијати током прве или друге половине зимског распуста према постигнутом договору родитеља, као и у делу којим је одлучено о трошковима парничног поступка, док је у преосталом делу пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену у потврђујућем делу, ревизију је благовремено изјавила тужена због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, ради уједначавања судске праксе и новог тумачења права.

Тужилац је дао одговор на ревизију тужене, уз захтев за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...55/14) Врховни касациони суд је нашао да изјављена ревизија није основана.

У спроведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, мал. ВВ рођена је .... године у ванбрачној заједници парничних странака. Пресудом Основног суда у Суботици П2 193/13 од 23.04.2013. године поверена је мајци, овде туженој, на самостално вршење родитељског права, а тужилац обавезан да доприноси њеном издржавању са 15.000,00 динара месечно. Уређен је начин одржавања личних односа тужиоца са мал. дететом тако што ће се виђати сваког другог, трећег и четвртог викенда у месецу, суботом од 17,00 до 19,00 часова и недељом од 16,00 до 19,00 часова, у присуству мајке, на месту које странке одреде. Одређено је да ће овај модел виђања трајати најкасније до навршене треће године мал. детета.

Тужена је рођена ... године. Има две кћерке из претходног брака (ГГ рођену ... године и мал. ДД рођену ... године) које живе са њом. Запослена је као наставница .... Оптерећена је многобројним обавезама и активностима на родитељском плану у односу на мал. кћерке, препознавајући и адекватно задовољавајући њихове потребе. Презентује се као заштићујући родитељ. У вербалној комуникацији са тужиоцем карактеристичне су упадице, замерке, притужбе, оптужбе, негирања, али без стварне намере да се постигне договор. Није дозвољавала да мал. ВВ било где иде са оцем, ако и она није непосредно

присутна и ускраћује детету комуникацију са оцем путем телефона. Код тужене нису регистрована обележја психопатологије у ужем смислу.

Тужилац је рођен ... године. Живи сам са мајком у ... у конфорној породичној кући. Бави се земљорадњом на породичном газдинству заједно са братом. Његово домаћинство представља безбедно окружење за мал. дете, хигијенски уредно одржавано. Радно је орјентисан, без манифестација психопатолошких процеса. Одлазио је на саветодавни рад у Центар за саветовање и подршку породици. Мотивисан је да учествује у одгајању детета и спреман за емотивне размене. Има добру комуникацију са мал. ВВ. Код туженог нису регистрована обележја психопатологије у ужем смислу.

Мал. ВВ похађа .... Прихватила је раздвајање од мајке и током опсервације радо остајала насамо са вештацима, често и сама иницирајући контакт. Преузима иницијативу и нерадо прекида започете активности. Објективне способности су високо натпросечне у односу на узраст. Нема обележја психопатологије. Превасходно усмерена на мајку у задовољењу својих потреба у стимулативном породичном окружењу. Са оцем је изградила емоционалну релацију, позитивно га доживљава па је у њеном интересу да се међусобни контакти са оцем интензивирају што се убудуће не може постићи у ситуацији виђања детета у присуству мајке. На актуелном узрасту и нивоу развоја може да проводи време са оцем без присуства мајке будући да је превазишла сепарационе потешкоће. Таква виђања могу да трају значајан део дана с тим да се поступна дужина трајања виђања могла продужити. У њеном је интересу да развија релације са оба родитеља јер обоје имају различиту подједнако важну улогу у развоју детета.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно закључили да су се у конкретном случају стекли услови за измену претходно одређеног модела виђања оца – тужиоца са мал. дететом, који модел је био одређен за период до дететове треће године, и за поступно интензивирање ток контакта на начин регулисан првостепеном пресудом, исправно регулишући одржавање личних односа мал.детета са родитељем с којим не живи у смислу члана 61. став 1. Породичног закона (дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи). Евидентно је да су се судови, имајући у виду налазе вештака и извештај Центра за социјални рад у ..., руководили најбољим интересом мал.детета у смислу одредбе члана 266. став 1. Породичног закона (у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета), поштујући право детета које је одвојено од једног или оба родитеља, на одржавање личних односа и непосредних контаката са оба родитеља на сталној основи, у смислу члана 9. став 3. Конвенције о праву детета.

Промењене околности у смислу да мал. ВВ сада има ... године (у време доношења пресуде Основног суда у Суботици П2 193/13 од 23.04.2013. године, имала је ...) те да је са оцем кога позитивно доживљава изградила емоционалну релацију и превазишла сепарационе потешкоће, по налажењу Врховног касационог суда, имајући у виду све околности конкретног случаја, посебно процену вештака и Центра за социјални рад да је интересу мал. ВВ да се њени

контакти са оцем интензивирају што се убудуће не може постићи у ситуацији виђања детета у присуству мајке, оправдавају измену раније одређеног модела одржавања личних односа тужиоца и мал. ВВ, на начин одређен нижестепеним пресудама. С тога нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Наводи ревизије о учињеним битним повредама одредаба парничног поступка неприхватањем да се у доказне предлоге уврсте СМС поруке између супружника и ускраћивањем странкама права да се усмено изјашњавају на налаз и мишљење вештака, те одбијањем предлога да се изведе доказ саслушањем странака, били су предмет правилне оцене од стране другостепеног суда.

Ревидент указује на потребу уједначавања судске праксе и новог тумачења права, али не наводи одлуке из којих би произлазило да је у конкретном случају потребно уједначавање судске праксе и ново тумачење права.

Суд је имао у виду наводе ревизије којима се хронолошки наводе догађаји од момента упознавања парничних странака до момента доношења побијане пресуде али је нашао да ови, као и остали наводи ревизије, не утичу на законитост и правилност побијане одлуке.

Имајући у виду да тужена није успела са изјављеном ревизијом, не припадају јој трошкови ревизијског поступка у смислу чл.165. став 1. ЗПП. Ни тужиоцу не припадају трошкови за састав одговора на ревизију јер исти нису били нужни за вођење парнице, у смислу чл. 154. ЗПП.

На основу изложеног, одлучено је као у изреци у смислу члана 414. ЗПП.

**Председник већа – судија
Љубица Милутиновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић